

Den Haag, 17 maart 2026
Bijeenkomst V

SPPOH

SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS
HAAGLANDEN

Leernetwerk begaafdheid
en talentontwikkeling

SWV ZUID
HOLLAND
WEST

Agenda

Tijd	Onderdeel	Vorm	Doel
14:00 – 14:05	Welkom		
14:05 – 14:10	OPDC	Plenair: waar staat het OPDC voor?	Informereren
14:10 – 14:25	Terugblik OKR en verandermanagement	Korte reflectie in twee- of viertallen	Aansluiten op bijeenkomst 1
14:25 – 14:35	Meningen over versnellen	Stellingen via Kahoot	Bewustwording creëren
14:50 – 15:05	Theoretische input m.b.t. versnelde leerlingen	Plenair, presentatie	Kennis overdragen en mening vormen
15:05 – 15:20	Koffie- en theepauze		
15:20 – 15:35	Best practices delen	Brainstorm in groepjes, aan elkaar vertellen <ul style="list-style-type: none">• Wat vonden jullie het beste voorbeeld?• Vat samen in 1 zin ...	Delen
15:35 – 15:45	Ervaringsdeskundige aan het woord	Presentatie/vertellen/voorbeelden	Beeldvorming
15:45 – 16:55	Stand van zaken subsidies	Dia met VO en PO infographics	Informereren
15:55 – 16:00	Afsluiting en vervolg		

Wat doet het OPDC?

Terugblik OKR en verandermanagement

Terugblikken

- Hoe staat het met de bijlage OKR?
- Wat zijn de ervaringen?
- Hoe heb je de kennis m.b.t. verandermanagement hierin meegenomen?
- Welke kansen heb je gezien?
- Welke beren op de weg zijn er nog?

Stellingen en theoretische input

SPPOH SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS
HAAGLANDEN

SAMEN VOOR PASSEND ONDERWIJS

Kahoot!

- Ga naar: Kahoot.it
- Voer de spelpin in van het bord of scan de QR code
- Verzin een "nick-name" en meld je aan...

Academisch versnellen

- Versnellen betekent dat leerlingen in minder tijd door een curriculum gaan of leerstof op een hoger niveau volgen.
- Kenmerk: focus op cognitieve ontwikkeling.

Waarom versnellen?

Veel (hoog)begaafde leerlingen:

- leren sneller
- hebben een cognitieve en didactische voorsprong
- hebben andere interesses
- zoeken meer diepgang in onderwerpen.

Effecten van versnellen

Onderzoek laat zien (jarenlang: leerlingen gevolgd tot einde universiteit):

Cognitieve effecten

- betere schoolprestaties
- betere aansluiting bij niveau.

Sociaal en emotionele effecten

- vaak positief: hetzelfde of beter
- mentale leeftijd speelt grote rol -> ontwikkelkansen worden vergroot als je bij ontwikkelingsgelijken bent

Belangrijke knelpunten:

- angst voor sociaal-emotionele problemen
- onbekendheid met mogelijkheden
- gebrek aan beleid op scholen.

Voorwaarden voor slagen

- Betrek ouders en leerling bij versnellen
- Breng omgeving in kaart
- Ontvangende leerkracht/docent/klas
- Combineer versnellen met verrijken
- Kansen, bedreigingen, sterktes en zwaktes in kaart brengen
- Breng de individuele leerling in kaart (bijv d.m.v. versnellingswijzer)
- Bekijk je schoolorganisatie: maak beleid
- Relativeer risico's
- Overdracht PO->VO

Extra zorg: Executieve functies

Andere ontwikkeling van de hersenschors (cortex): Onderzoek laat zien dat de hersenschors bij hoogbegaafde kinderen een ander ontwikkelingspatroon volgt:

- eerst dunner, daarna sneller verdikkend en langer stabiel, met een andere timing van afname.

-> grotere neuroplasticiteit: het brein vormt sneller nieuwe verbindingen en past zich dynamischer aan nieuwe informatie aan.

Wat laat onderzoek zien?

- Niet de grootte van het brein, maar het ontwikkelingspatroon van de cortex
- Vooral de prefrontale cortex volgt ander ontwikkelingspatroon

Betekenis voor ontwikkeling

- De prefrontale cortex ondersteunt **executieve functies** zoals plannen, organiseren en zelfregulatie.

Bij HB leerlingen kan er dus mogelijk een verschil zijn tussen sterk ontwikkelde en nog ontwikkelende executieve functies.

Asynchrone ontwikkeling

A-synchrone ontwikkeling hoogbegaafdheid

Afbeelding ondersteuning asynchrone ontwikkeling bij HB-leerlingen
Veronique Swillens-SterK in hoogbegaafdheid

Vraagstukken:

Wat heeft deze leerling nodig om succesvol te zijn? Waar en hoe kunnen we dat vormgeven? Welk vorm van onderwijs heeft deze leerling nodig om net zo van het onderwijs te kunnen/mogen genieten als elke andere leerling?

Nadenken....

Best practices delen

Brainstorm in groepjes, vertel aan elkaar je best practices

Wat vonden jullie het beste voorbeeld?

Vat samen in 1 zin ...

Meer lezen?

- <https://www.kennisrotonde.nl/vraag-en-antwoord/cognitieve-achterstand-basisschoolleerlingen-bij-versneld-onderwijs>
- <https://www.slo.nl/thema/meer/werk-maken-maatwerk/slag/versnellen-doe/>
- <https://www.onderwijsconsument.nl/wp-content/uploads/2.-Versnellen-zonder-drempels-school-aan-zet.pdf>
- [Themabrochure-Versnellen-Perspectief-Wetenschap.pdf](#)
- <https://elearning.projecttalent.be/courses/versnellen/>
- <https://www.slo.nl/thema/meer/werk-maken-maatwerk/slag/versnellen-doe/>
- <https://kindinontwikkeling.com/2013/12/04/onderwijs-onderzocht-versnellen-ja-of-nee/>
- <https://www.novilo.nl/themas/versnellen/>
- https://www.ijsselgroep-ed.nl/images/kracht-in-de-klas/talent-hoogbegaafdheid/Versnellingswijzer_verantwoording.pdf
- <https://www.projecttalent.be/?file=889&m=1592303024&action=file.download>
- <https://wij-leren.nl/criteria-hoogbegaafde-leerlingen-versnellen-verrijken.php>
- <https://wij-leren.nl/klas-overslaan-versnellen-hoogbegaafd.php>
- <https://www.enigma.nl/kennisclips/>
- <https://www.sterkinhoogbegaafdheid.nl/slimme-kleuters-vervroegd-doorstromen-naar-groep-3/>
- <https://expertis.nl/nieuwsoverzicht/versnellen-van-hoogbegaafde-leerlingen-de-oplossing-voor-alles/>

Meer lezen?

- [Hoogbegaafd door je cortex - NEMO Kennislink](#)
- [Hoogbloeiër® | De unieke werking van het hoogbegaafde brein](#)
- <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/16572172/>
- [Intellectual ability and cortical development in children and adolescents](#)
- [Prefrontal cortex and executive function in young children: a review of NIRS studies - PMC](#)
- <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8040966/>
- <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0028393210001703>

Korte pauze

Best practices delen

Brainstorm in groepjes, vertel aan elkaar je best practices

Wat vonden jullie het beste voorbeeld?

Vat samen in 1 zin ...

Ervaringsdeskundigen aan het woord

Versnellen op Gymnasium Novum

Bekostiging HB-onderwijs

Subsidieperiode 1: 2019-2023	Rijkssubsidie voor samenwerkingsverbanden, aangevuld met co-financiering
Subsidieperiode 1: 2023-2025	Rijkssubsidie voor samenwerkingsverbanden, aangevuld met co-financiering
Vanaf 2026	Lumpsumfinanciering voor samenwerkingsverbanden
<p style="text-align: center;"><i>Uitgangspunt:</i> Als samenwerkingsverbanden volgen we het advies voor de landelijke norm basisondersteuning t.a.v. begaafdheid</p>	

Hoe zet SPPOH in op HB-onderwijs vanaf 2026?

Wat verandert er?

- Vanaf 2026 voegt SPPOH de middelen toe aan de middelen basisondersteuning
- Het zwaartepunt van de inzet ligt daarmee bij de scholen en besturen

Wat betekent dit voor scholen?

- Alle scholen en besturen gaan actief aan de slag met dit thema
- Besturen hebben bestedingsvrijheid en verantwoorden hoe de middelen worden ingezet
- Doel: rijk en passend onderwijs voor begaafde leerlingen binnen de eigen school en de eigen wijk

Wat biedt SPPOH om scholen hierbij te ondersteunen?

- Steunpunt Begaafdheid
- Expertisedeling vanuit SO en SBO t.b.v. schoolontwikkeling
- Leernetwerk Begaafdheid & Talentontwikkeling (PO–VO)
- Gesprekken passend & inclusief onderwijs
- Schoolbudget inclusie

Hoe zet SWV ZHW in op HB-onderwijs vanaf 2026?

Resterende subsidiegelden (tot 1 augustus 2026)

- TOM-voorzieningen op scholen met HB-aanbod
- Eenmalig innovatiebudget voor borging aanbod en kennis HB

Afspraken over nog niet (volledig) bereikte doelen

Inzet structurele middelen vanaf 2026

- Voortzetting leernetwerk begaafdheid
- TOM-voorzieningen

Expertise vanuit het SWV

Opnemen HB-aanpak in JIO

Bijeenkomsten HB in 2026

- 19 mei 2026 Masterclass HB voor PO (*onderwerp nader te bepalen*)
15:00 – 17:00 uur bij SPPOH
- 3 juni 2026 Leernetwerk HB
13:00 – 15:00 uur (Edith Stein College)

Kun je niet komen? Regel vervanging!

DANK VOOR JE
KOMST!